

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 11 DECEMBER 2008 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING VAN DE GEMEENTE HAARLEM

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden:

De heren Azannay (GroenLinks), Heiliegiers (VVD), De Ridder (PvdA), Schouten (Partij Spaarnestad), Trompetter (Actiepartij), Van de Manakker (SP), Vreugdenhil (CU-SGP) en de dames De Jong (GroenLinks), Keesstra (CDA), Özogul-Özen (SP) en Van Zetten (D66)

Mede aanwezig: de heren Mulder (voorzitter), Divendal (wethouder) (tot punt 5) en de dames Van der Molen (wethouder) en Taets van Amerongen-Ingram (secretaris)

Verslag: de heer G.B. Schoonderwoerd (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent om 20.00 uur de vergadering van de commissie Samenleving en heet iedereen van harte welkom. Er is via de mail een uitnodiging uitgegaan voor een bijeenkomst over de evaluatie van de Wmo-verordening op 21 januari 2009. Het verzoek is om niet meer dan één raadslid per fractie aan te melden. De locatie is gewijzigd. De bijeenkomst zal nu gehouden worden in 'Het wapen van Kennemerland', Ramplaan 125 in Haarlem.

2. Spreektijd voor belangstellenden

De **voorzitter** meldt dat er zich geen belangstellenden hebben aangemeld om van de spreektijd gebruik te maken.

3. Vaststellen agenda

De **commissie** stelt de agenda ongewijzigd vast.

4. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

De heer **Trompetter** wil later gebruikmaken van de rondvraag.

Mevrouw **Özogul** meldt dat zij een bijeenkomst in De Verhalenkeuken heeft bijgewoond, hetgeen haar erg goed is bevallen. Wethouder **Van der Molen** wijst erop dat zij in aansluiting op de vorige vergadering van de commissie aan De Verhalenkeuken heeft laten weten dat de toegangsprijs van 45 euro opmerkelijk wordt gevonden. Daarna heeft buurtcentrum Hamelingh zelf het initiatief genomen om de raadsleden een gratis maaltijd aan te bieden. De heer **De Ridder** zegt dat dat niet de bedoeling was van de opmerking die de vorige keer in de commissie is gemaakt over de hoge toegangsprijs.

Wethouder **Divendal** meldt dat het college van bestuur van Dunamare Onderwijsgroep een lid van het college van bestuur, verantwoordelijk voor de financiële portefeuille, op staande voet heeft moeten ontslaan wegens het vermoeden van fraude. Het zou gaan om een bedrag van enkele tonnen. De fraude zou ook al bij de rechtsvoorganger van Dunamare hebben plaatsgevonden. Er wordt een kopie van de brief uitgedeeld waarmee de instelling haar personeelsleden heeft geïnformeerd.

De heer **Heiliegiers** deelt mee dat de heer Hagen verhinderd is. Mevrouw **Keesstra** deelt mee dat de heer Pen verhinderd is. De heer **De Ridder** deelt mee dat mevrouw Kropman verhinderd is.

5. Discussie over vervolg wel/niet aanbesteden huishoudelijke hulp

De **voorzitter** stelt het discussiestuk aan de orde over het aanbesteden van huishoudelijke hulp, dat is opgesteld door de leden De Jong, Kropman en Özegul.

Mevrouw **De Jong** licht toe dat in de tien stellingen de belangrijkste discussiepunten zijn verwoord.

De heer **Heiligers** vraagt of het niet aanbesteden een optie is, gelet op de titel van het agendapunt.

Wethouder **Van der Molen** wijst erop dat op grond van een door de raad vastgestelde verordening aanbesteding verplicht is.

De **voorzitter** stelt voor om de discussie per stelling of per combinatie van twee stellingen te voeren.

Het gaat erom dat de raadsleden tot meningsvorming komen over de contouren van de aanbesteding.

De wethouder mag aan de discussie meedoen.

Mevrouw **Van Zetten** vindt de in het discussiestuk omschreven stand van zaken van de uitvoering van de Wmo nogal negatief. Is de wethouder het daarmee eens?

Wethouder **Van der Molen** antwoordt dat zij de beschrijving behoorlijk realistisch vindt, maar nooit die bewoordingen zou hebben gebruikt.

De **voorzitter** stelt voor om de stellingen nu open te bediscussiëren.

Stelling 1 en 4: Bij een aanbesteding moet alleen kwaliteit van zorg leidend zijn.

Alleen tarieven zijn belangrijk; prijs bepaalt bij gelijke kwaliteit!

De heer **De Ridder** zegt dat zijn fractie zich kan vinden in deze stellingen. Kwaliteit en niet prijs moet de doorslag geven, maar dat verplicht je wel om het begrip 'kwaliteit' scherp te definiëren. Heel belangrijk is daarbij een goede afstemming binnen de zorgketen en dat de cliënt niet met te veel verschillende hulpverleners te maken krijgt.

Mevrouw **Keesstra** merkt op dat in het stuk ook de AWBZ-zorg wordt genoemd, terwijl de aanbesteding gaat over de huishoudelijke hulp in de Wmo.

De heer **De Ridder** zegt dat ook de aansluiting van de huishoudelijke zorg op belendende welzijnstaken van de gemeente geregeld moet zijn.

Volgens mevrouw **De Jong** zou een van de selectiecriteria kunnen zijn in welke mate aanbieders van huishoudelijke hulp samenwerken met aanbieders van AWBZ-zorg.

De heer **De Ridder** vindt definiëren van kwaliteit, waaronder ook de eisen aan de hulpverlener, zelf erg lastig. Het moet wel in de aanbesteding worden geconcretiseerd.

De **voorzitter** meent dat als kwaliteit in diverse aspecten wordt geconcretiseerd, de vergelijking op prijs ook uit beeld raakt.

De heer **De Ridder** voelt ervoor om een vaste prijs vast te stellen en de aanbieders alleen op kwaliteit te toetsen.

De heer **Trompetter** zegt dat kwaliteit niet zo lastig te definiëren is, kijkende naar de tevredenheidsonderzoeken en kwaliteitsonderzoeken die ook door zorgkantoren werden gehanteerd.

Volgens wethouder **Van der Molen** bleek bij de overgang van de huishoudelijke zorg naar de Wmo juist dat de zorgkantoren nauwelijks zicht hadden op kwaliteit en prijs.

Voor de heer **Heiligers** is de keuzevrijheid van de cliënt een belangrijk element van kwaliteit.

Mevrouw **De Jong** zegt dat voor GroenLinks de kwaliteit leidend moet zijn. Voor de verschillende soorten zorg dienen vaste prijzen te worden gehanteerd. Dan kan worden gezien welke aanbieder voor die prijs de beste kwaliteit kan leveren. Voorkomen moet worden dat ze weer alleen op prijs gaan concurreren en de kwaliteit van de zorg eronder lijdt. Kwaliteit kan worden geconcretiseerd aan de hand van resultaten van evaluaties en door zelf randvoorwaarden op te stellen. Daarbij valt te denken aan: de cliënt zoveel mogelijk aan vaste hulpverleners koppelen, het verplicht overnemen van personeel door zorginstellingen, het regelmatig monitoren van zorg, en dergelijke.

De heer **De Ridder** zegt dat de vaste prijzen kunnen worden vastgesteld op basis van ervaringen elders in het land.

Mevrouw **Van Zetten** vraagt of de wethouder kan verduidelijken waarom zij de zorgketen bij de start zo slecht vond, want er was toch maar sprake van één zorgkantoor?

Wethouder **Van der Molen** antwoordt dat het zorgkantoor Zilveren Kruis Achmea de administratie niet op orde had. Er bleken lopende dossiers van overleden personen te zijn en van personen die al geen zorg meer hadden.

Mevrouw **Özogul** zegt dat ook voor de SP kwaliteit leidend is. Er moet sprake zijn van goed opgeleid personeel, dus in de aanbesteding moet gelet worden op de ruimte voor een opleidingsbudget.

Mevrouw **De Jong** wijst erop dat staatssecretaris Bussemaker met een wetswijziging een einde wil maken aan de situatie dat thuiszorginstellingen (goedkope) alfahulpen naar cliënten sturen, soms zonder dat cliënten dit weten. De Wmo wordt zo gewijzigd dat zorgaanbieders de huishoudelijke hulp in natura niet meer via alfahulpen kunnen leveren. Om de keuze voor een alfahulp wel mogelijk te houden, wordt de ‘financiële vergoeding’ geïntroduceerd, een bedrag waarmee mensen zelf een alfahulp kunnen inhuren en zij zelf werkgever zijn van deze dienstverlener.

De heer **Schouten** vindt dat het de verantwoordelijkheid is van de zorgaanbieder hoe hij zijn personeel opleidt.

De heer **Heiligers** vindt dat dit toch een element moet zijn in de gunningcriteria.

De heer **De Ridder** merkt op dat alleen kijken naar opleidingsbudgetten onvoldoende is, omdat sommige aanbieders hun personeel al in een eerdere fase goed hebben opgeleid en dus een lager budget zullen hebben.

Mevrouw **Özogul** wijst erop dat ook gedacht moet worden aan specifieke cursussen over bijvoorbeeld hoe men moet omgaan met lastige of agressieve cliënten.

De heer **De Ridder** vindt dat de aanbesteding zich niet te veel met het personeelsbeleid van de instelling moet inlaten. Wel moet de prijs het mogelijk maken dat er een redelijk budget voor opleidingen beschikbaar is.

De heer **Trompetter** stelt vast dat soms de prijs van zorg al zo laag is dat duidelijk is dat er geen ruimte voor opleidingen is.

Mevrouw **De Jong** zegt dat dan ook een goede rechtspositie van de hulpverlener in het geding is.

Mevrouw **Özogul** vindt dat bij de aanbesteding ook moet gelden dat de aanbieders zich houden aan de CAO voor de thuiszorg.

De heer **Vreugdenhil** kiest voor een open aanbesteding waarbij kwaliteit een belangrijke rol speelt. Belangrijke elementen daarin zijn opleiding, sociale vaardigheden, dienstvaardigheid, omgaan met lastige cliënten en dergelijke. Er zal niet snel sprake zijn van gelijke kwaliteit. De criteria moeten ook zo geformuleerd worden dat de verschillen duidelijk zijn.

Mevrouw **Van Zetten** zegt dat voor D66 niet alleen kwaliteit maar ook prijs moet meetellen.

De heer **Heiligers** vindt dat vanuit het liberale denken prijs toch ook een wegingsfactor is. Uit de stadgesprekken is hem ook als belangrijk punt bijgebleven dat cliënten de betrouwbaarheid van levering belangrijk vinden. Misschien moet in de aanbesteding ook aan kleine partijen delen worden gegund, omdat zij vaak flexibeler kunnen opereren.

Stelling 2 en 5: Kwaliteit van zorg is deskundig personeel en continuïteit van zorg. Continuïteit van zorg garandeer je alleen met een teamgerichte manier van werken: een ploegje van hulpen rondom één cliënt.

De heer **Vreugdenhil** vindt dat bij dit punt ook de betrouwbaarheid van de administratie en de facturen hoort.

De heer **Trompetter** zegt dat zijn fractie stelling 2 volledig onderschrijft. Continuïteit afdwingen is lastig, omdat samenwerking tussen aanbieders en het systeem van concurreren bij aanbesteding op gespannen voet staan met elkaar.

Mevrouw **De Jong** zegt dat het bij stelling 5 niet gaat om samenwerking tussen organisaties, maar om het creëren van één team om zorg te verlenen.

De heer **De Ridder** zegt dat dit een van de belangrijkste elementen is van kwaliteit, namelijk niet te veel verschillende hulpverleners bij één cliënt.

Mevrouw **Van Zetten** vindt dat de aanbieders zelf moeten weten hoe zij het werk organiseren. Dat kan op meerdere manieren.

Mevrouw **Özogul** zegt dat cliënten met zo weinig mogelijk verschillende gezichten te maken willen hebben. Als je een team van bijvoorbeeld drie personen hebt, dan is de vervanging bij ziekte ook te regelen.

Volgens de heer **Heiligers** hebben vooral oudere cliënten behoefte aan vaste verzorgers en valt dat bij jongeren wel mee.

Mevrouw **Özogul** merkt op dat uit onderzoek blijkt dat juist ouderen bescheiden zijn in het uiten van hun behoeften.

Wethouder **Van der Molen** herkent dat er spanning is tussen het via een aanbesteding laten concurreren van zorgaanbieders en ze anderzijds aanzetten tot afstemming en samenwerking. Uit het overleg dat zij met aanbieders heeft, is echter te merken dat er wel ruimte is tussen die beide tegenpolen.

Stelling 3: Ketenzorg is een illusie; AWBZ en Wmo combineren is juist door het moeten aanbesteden niet te sturen. Wmo-zorgaanbieders zijn nu eenmaal niet altijd AWBZ-aanbieders.

Wethouder **Van der Molen** zegt dat ketenzorg een element zal zijn in de aanbesteding. Organisaties die zowel AWBZ-zorg als huishoudelijke verzorging kunnen leveren, zouden in een voordelige positie kunnen zijn. Maar ketenzorg heeft ook te maken met het aangesloten zijn op andere partners zoals woningbouwverenigingen en het welzijnswerk, in verband met het signaleren en doorgeven van mogelijke problemen en zorgbehoeften bij de cliënt.

De heer **De Ridder** vindt het goed afstemmen in de zorgketen wenselijk, maar minder belangrijk dan de voorwaarde dat er niet te veel verschillende gezichten bij de cliënt aan de deur komen.

Mevrouw **Özogul** zegt dat aanbieders voor de gewenste afstemming in de zorgketen ook de uren en de financiële ruimte moeten krijgen.

Volgens mevrouw **Keesstra** zou het goed zijn om te kiezen voor een aanbieder die het hele pakket aan zorg kan leveren.

De heer **Heiligers** wijst erop dat dan weer veel hulpen van een instelling als de Amstelring terug moeten naar een andere aanbieder.

Mevrouw **Van Zetten** vindt dat grote organisaties vaak veel overheadkosten hebben.

Volgens mevrouw **Keesstra** hebben die organisaties vaak veel kennis in huis over bijvoorbeeld de omgang met dementerenden, die zij in de thuiszorg kunnen benutten.

Mevrouw **De Jong** zegt dat samenwerking in de keten door aanbesteding wel wat is te sturen, maar niet is af te dwingen.

De heer **Vreugdenhil** vindt dat bij de aanbesteding het harmoniseren van afspraken tussen de instellingen wel een rol mag spelen.

De heer **De Ridder** wijst erop dat de aanbieder van huishoudelijke verzorging ook zou moeten aansluiten op de taken die de gemeente zelf doet op het gebied van welzijn of ouderenzorg.

Mevrouw **De Jong** vraagt of ook het wijkgericht werken een plaats in de aanbesteding krijgt.

Mevrouw **Özogul** zegt dat in de aanbesteding zeker de eis moet staan dat de aanbieders elkaar informeren bij signalen van zorgbehoefte.

Wethouder **Van der Molen** sluit niet uit dat kleine organisaties op een specifiek terrein als bijvoorbeeld de thuiszorg voor psychiatrische patiënten de beste kandidaat zijn. Ook de vrije keuze van de cliënt is een belangrijk element. In het plan van eisen zal met het experiment met wijkgericht werken rekening worden gehouden. Vanaf 1 januari 2009 zal de gemeente nog nadrukkelijker een rol krijgen bij de ouderenzorg.

De heer **Heiligers** wijst erop dat voorzichtig moet worden omgegaan met het aanbesteden op basis van experimenten.

Wethouder **Van der Molen** antwoordt dat het gaat om een zorgvuldig experiment dat door een wetenschapper wordt begeleid.

Stelling 6: Hulp in aanleunwoningen, zogenaamde 'clusters', moet alleen geleverd worden door de zorgaanbieder die daar als natuurlijk bij betrokken is, net zoals dat vroeger was.

Mevrouw **De Jong** licht toe dat aanleunwoningen gelieerd zijn aan een verzorgingsinstelling, die dan ook de huishoudelijke hulp zou moeten leveren.

De heer **Heiligers** waarschuwt voor gedwongen winkelnering. De markt moet zijn werk kunnen doen. Voor de heer **Trompetter** is het belang van goede zorg binnen een cluster belangrijker dan het in stand houden van zoiets als marktwerking.

Mevrouw **Van Zetten** zegt dat de cliënt ook met een pgb die hulp kan inkopen.

Wethouder **Van der Molen** merkt op dat als gevolg van de eerdere aanbesteding bewoners van verzorgingshuizen plotseling met andere zorgverleners werden geconfronteerd.

Stelling 7: Hulp aan specifieke groepen (verstandelijk gehandicapten, psychiatrische patiënten of bepaalde allochtone groepen) moet door een medewerker met een specifieke deskundigheid geboden worden. Dát kost natuurlijk wel geld.

Mevrouw **Özogul** licht toe dat met specifieke deskundigheid voor bepaalde allochtone groepen wordt bedoeld dat het goed is als de zorgverlener de taal spreekt van de cliënt.

Mevrouw **De Jong** vindt dat de in de stelling genoemde categorieën apart zouden kunnen worden aanbesteed. Juist het omgaan met mensen met psychische problemen en met anderstaligen is een probleem.

De heer **Trompetter** vindt dat specifieke zorg voor specifieke groepen een goede zaak is, maar wel zal de grens met de AWBZ in de gaten moeten worden gehouden. De kwaliteit van de zorg is in het geding. Mensen moeten zo zelfredzaam mogelijk worden gemaakt.

Mevrouw **Özogul** vindt dat medewerkers goed moeten zijn opgeleid om bij het indiceren de specifieke behoefte mee te nemen. Ook tijdens de levering moet er adequaat worden gereageerd op veranderingen in de zorgbehoefte. Bij de aanbesteding kunnen over indicering en signalering opleidingseisen worden gesteld. Wat betreft de taaleisen gaat het erom dat een verzorgende zich zo kan uitdrukken dat hij met de cliënt op redelijk wijze kan communiceren. Als de medewerker de juiste aandachtspunten in de signalering en de zorg meekrijgt, dan is communicatie veel minder een probleem.

De heer **De Ridder** vindt dat, onverlet de aandacht bij het indiceren en signaleren, bij het aanbesteden aan de aanbieders de eis mag worden gesteld dat men beschikt over kennis van de achtergrond van groepen allochtonen.

Mevrouw **Özogul** vindt dat ook Nederlandse verzorgenden met allochtone cliënten moeten kunnen omgaan.

Wethouder **Van der Molen** is het ermee eens dat de indicering belangrijk is. Daar wordt bepaald of de zorg op grond van de AWBZ of de Wmo wordt geleverd. Dat heeft met zwaarte van de handicap te maken. Mensen die gemiddeld of zwaar gehandicapt zijn, gaan naar het CIZ. Dat herkent de gemeente bij de indicering. Mensen die daar niet onder vallen, gaan naar de Wmo. Er zijn mensen die te licht zijn voor de AWBZ, maar te zwaar voor de huishoudelijke verzorging H1 of H2. Die groep noemt Haarlem categorie H3. Bij die groep wordt gewerkt aan de ondersteunende begeleiding voor psychosociale zaken. Dat kost inderdaad meer, maar daar wordt rekening mee gehouden.

Aan indiceren op etniciteit zal zij niet meewerken.

De heer **Azannay** zegt dat het laatste ook niet door leden is gevraagd.

Mevrouw **Keesstra** leest de stelling zo dat het bij allochtone cliënten handig zou zijn als de verzorgende de taal spreekt van de cliënt. Het gaat niet om indiceren op etniciteit.

Wethouder **Van der Molen** zegt dat het dan gaat om een aandachtspunt bij de opleiding en ervaring van medewerkers.

Stelling 8. Als gemeente moeten we alle zorgaanbieders te vriend houden. Zij zijn behalve uitvoerders van zorg ook belangrijke Wmo-partners in het brede Wmo-beleid.

Mevrouw **Van Zetten**, daarin bijgevallen door de heer **Heiligers** en mevrouw **Keesstra**, zegt dat het niet moet gaan om vriendje te willen blijven, maar om op professionele, zakelijke wijze om te gaan met elkaar.

De heer **Van de Manakker** zegt dat je elkaar met een glimlach de waarheid moet kunnen zeggen.

Voor de heer **Vreugdenhil** gaat het dan over diplomatiek en hoffelijk met elkaar omgaan.

Stelling 9: Het arbeidsmarktprobleem is niet te beïnvloeden door de gemeente.

De heer **Trompetter** zegt dat door het prijsbeleid de gemeente mede invloed heeft op de loonsom en daardoor mede bepaalt hoeveel personeel van welke kwaliteit een aanbieder kan inzetten voor de zorgverlening.

De heer **Van de Manakker** en mevrouw **De Jong** zijn het daarmee eens.

Mevrouw **Van Zetten** herinnert eraan dat de aanbieders in de discussiebijeenkomsten voorstelden om mensen uit reïntegratietrajecten in te zetten in de zorg. Daar ligt dan toch wel een mogelijkheid voor de gemeente. Mensen moeten er niet toe gedwongen worden, maar een steuntje in de rug kan wel helpen.

De heer **De Ridder** heeft wel begrip voor het idee, maar vindt het lastig om er iets mee te doen in de gunningcriteria.

Mevrouw **Van Zetten** refereert aan de in het verleden gestelde voorwaarde om 5% van de werknemers in bouwprojecten uit te reïntegreren personen te laten bestaan. Het is iets om over na te denken.

Toch aarzelt de heer **De Ridder** om zo'n verplichting op te nemen in de aanbesteding voor de Wmo.

Mevrouw **Özogul** denkt dat zoiets ook niet verplicht kan worden. De gemeente zou wel een arbeidsplaats in de zorg als reëel alternatief moeten aanbieden in trajecten van reïntegratie of inburgering. Een zorgaanbieder kan ook iemand aanbieden om Nederlands te leren. Het dient niet alleen op de gemeente te worden afgeschoven.

De heer **Heiligers** zegt dat de arbeidsmarkt voor een deel wel is te beïnvloeden, onder meer door te werken met kleine kavels bij de aanbesteding. Dan wordt toch een vorm van marktwerking en flexibiliteit naar de burger gecreëerd. Kent de wethouder het model dat in Spijkenisse voor de aanbesteding is gebruikt? Kan zij dat meenemen in de aanbesteding?

De heer **De Ridder** zegt dat het idee van kleine kavels juist bedoeld is om bepaalde zaken buiten de aanbesteding te houden. Dat zou bijvoorbeeld goed gebruikt kunnen worden om bij aanleunwoningen de zorg door de gelieerde aanbieder te laten regelen.

De heer **Heiligers** zegt dat ook kleine partijen in staat gesteld moeten worden om zorg te leveren. Dat is in het model van Spijkenisse vrij gemakkelijk te regelen.

Mevrouw **Van Zetten** stemt in met het idee om ook kleine partijen een kans te geven.

Wethouder **Van der Molen** merkt op dat het bij reïntegratietrajecten afdwingen dat mensen in de thuiszorg gaan werken lastig is. Van een baan van zes uur per dag als huishoudelijke hulp kan niemand rondkomen. De gemeente is er daarom voorzichtig mee om dat werk te adviseren. Het model van Spijkenisse is een soort veilingmodel en dat leidt weer tot het elkaar onderbieden met alle negatieve gevolgen vandien. Ook in Leiden heeft dat tot problemen geleid. Over het aanbesteden in kleine kavels zal worden nagedacht.

De heer **Heiligers** vindt de afwijzing van het veilingmodel door de wethouder wat ongenueanceerd.

Ook plaatsen als Zeist en Katwijk hanteren het model.

Wethouder **Van der Molen** antwoordt dat zij apert tegen het veilingmodel is.

De heer **De Ridder** merkt op dat het een illusie is gebleken om met politieke goederen een markt na te bootsen. Van dat denkbeeld raken we nu gelukkig af.

De heer **Heiligers** vindt dat daar eens een echt inhoudelijke discussie over gevoerd zou moeten worden.

Mevrouw **Keesstra** zegt dat in Leiden geëxperimenteerd wordt met een geactualiseerde variant van de vroegere wijkverpleegkundige, waar zij graag later nog eens op terug wil komen.

Stelling 10: De administratieve verantwoording is belangrijk, dus desnoods heffen we boetes (als stimulerende maatregel) als dit zorgaanbieders niet lukt.

Mevrouw **Özogul** wijst erop dat de zorgaanbieders met veel verschillende gemeenten met verschillende systemen te maken hebben. Misschien moet het voor de aanbieders ook wat gemakkelijker worden gemaakt.

Mevrouw **Van Zetten** zegt dat de aanbieders zich aan de desbetreffende kaderregeling moeten houden. Het woord 'desnoods' in de stelling mag wat haar betreft worden geschrapt.

De **voorzitter** oppert om in de aanbesteding op dit gebied eisen op te nemen.

De heer **De Ridder** zou daar erg voor zijn.

Mevrouw **De Jong** vindt dat ook en vult aan dat in de aanbesteding ook de voorwaarde moet worden opgenomen dat de aanbieders regelmatig de klanttevredenheid en de kwaliteit van zorg moeten meten.

De heer **Vreugdenhil** stelt voor om preventief van de zorgaanbieder te vragen om overlegging van een verklaring van de accountant waaruit blijkt dat men goed heeft gefactureerd.

De **voorzitter** zegt dat de praktijk nu nog aantoont dat het niet goed gaat.

Volgens de heer **De Ridder** kun je wel verlangen dat aanbieders aantonen dat zij verbeteringsmaatregelen hebben genomen.

Wethouder **Van der Molen** merkt op dat klanttevredenheidsonderzoeken al verplicht zijn op grond van de wet. Met een boeteregeling bij slechte facturering is zij het eens. Dat zal worden opgenomen in het plan van eisen. Er zal ook van tevoren gekeken worden of de aanbieders hun zaken op orde hebben.

Mevrouw **De Jong** zegt dat niet alleen aan een malus maar ook aan een bonus kan worden gedacht. Wethouder **Van der Molen** stemt daarmee in.

De heer **Trompetter** vindt dat ondanks de wettelijke verplichting tot het doen van klanttevredenheidsonderzoeken, in de aanbesteding best kan worden opgenomen dat de aanbieder zich aan die plicht houdt.

De **voorzitter** zegt dat in de discussie over de tien stellingen behoorlijk wat gedachten over eisen, voorwaarden en criteria in de aanbesteding zijn meegegeven. Wanneer kan de commissie iets verwachten van de wethouder?

Wethouder **Van der Molen** antwoordt dat veel van de besproken criteria al in het ruwe concept voor het plan van eisen zijn opgenomen. Op 15 januari 2009 zal daarover een eerste beleidsnotitie beschikbaar zijn.

6. Invoering participatiebudget per 1 januari 2009

De **voorzitter** stelt de nota aan de orde waarin het college de gevolgen heeft verkend van de invoering van het participatiebudget voor Haarlem, in verband met de invoering van de Wet participatiebudget op 1 januari 2009.

De heer **De Ridder** stelt vast dat via het college vanuit de drie betrokken afdelingen nog voorstellen zullen moeten komen hoe er concreet vorm wordt gegeven aan het participatiebudget. De PvdA hecht daarbij aan maatwerk op het hele gebied, variërend van sociale activering tot begeleiding naar werk. Mensen moeten de steun krijgen die voor hen nuttig is. Graag wil de fractie weten wanneer er een concreet stuk komt, want er moet een goede discussie over mogelijk zijn. Gelet op de sombere economische voorspellingen is het verstandig als de gemeente in een kleine taskforce al gaat nadenken over wat er op dit gebied in 2010 op de gemeente afkomt.

Mevrouw **Van Zetten** onderschrijft de mening van de PvdA. Het kabinet maakt haast op dit terrein, terwijl de gemeente dat wat minder doet. Is de mening in de nota echt de opinie van de wethouder of van de organisatie? Vorige week heeft D66 in deze commissie een vraag gesteld over de vergoeding van kinderopvang voor vrijwillige inburgeraars. Dat bleek niet mogelijk op grond van de Wet inburgering. Kan dat straks vanuit het participatiebudget wel?

Mevrouw **De Jong** stelt voor om dit thema ook mee te nemen in het groepje dat het onderwerp 'reïntegratie' gaat voorbereiden.

Mevrouw **Özogul** merkt op dat ook voor de SP maatwerk belangrijk is. Ontschotting is een goede zaak en dient bij te dragen aan meer maatwerk. Financiële overschotten op het ene gebied kunnen dan gebruikt worden op het andere.

De heer **Vreugdenhil** stelt vast dat de gemeente met een visienota over beleidsintegratie moet komen. De fractie hoopt die binnenkort te ontvangen.

Wethouder **Van der Molen** merkt op dat de voorliggende nota inmiddels wat is achterhaald. Het participatiebudget bestaat vooralsnog alleen uit het werkdeel van de Wwb. Overheveling van dat deel naar inburgering of volwasseneneducatie mag wel, maar andersom mag niet. De WI en de Web moeten nog steeds aan het Rijk worden verantwoord op de gebruikelijke wijze. SISA zal pas op 1 januari 2010 worden ingevoerd. De overschotten op het werkdeel van de Wwb bieden wel ruimte voor wat maatregelen. Er zijn inmiddels in Haarlem al een reïntegratienota (inclusief reïntegratieverordening) en een participatienota opgesteld. Beide zijn al behandeld in het college. Ze komen in januari 2009 naar de commissie.

De heer **De Ridder** stelt voor om beide stukken in samenhang in de commissie te behandelen.

Wethouder **Van der Molen** zegt dat het beleid uit Den Haag nogal eens verandert. Zij is allang blij dat er nu met het werkdeel van de Wwb wat gedaan kan worden. Er zal worden onderzocht of er straks ook wat gedaan kan worden voor de kinderopvang voor 'nuggers', dat wil zeggen werkzoekenden zonder uitkering, waaronder ook de door mevrouw Van Zetten bedoelde groep valt. Er zal goed gekeken worden naar de mogelijkheden die de nieuwe regeling biedt. De gemeente is nu al alert wat betreft werkzoekenden; onder meer worden uitvallers uit het project Work First snel opgepakt. Ook is

de gemeente al bezig met nadenken hoe men – na enkele jaren van uitstroom uit de bijstand - om moet gaan met de aanwas in de Wwb die mogelijk optreedt als er veel ontslagen in de regio gaan vallen. De verantwoordelijk ambtenaar licht op verzoek van de wethouder een aantal zaken nader toe. Het participatiebudget wordt vanaf 1 januari 2009 gevuld vanuit het werkdeel van de Wwb. Dat betekent dat al wel wat mogelijkheden van ontschotting kunnen worden benut. Geld vanuit het werkdeel kan worden ingezet voor educatie en inburgering. Het omgekeerde kan niet, maar omdat er ruime middelen zijn voor de reïntegratie lijkt dat niet zo'n probleem. Belangrijk is dat de doelgroep van het participatiebudget is verruimd. Nu vallen ook de 16- en 17-jarigen eronder. Dat biedt kansen om jongeren met dreigend schooluitval weer terug naar school of naar een leerwerksituatie te begeleiden. De wet zegt weinig over maatwerk en flexibiliteit. De gemeente probeert zelf meer verbinding te leggen tussen trajecten op het gebied van inburgering, educatie en reïntegratie. In die discussie stuit men op verschillende basisuitgangspunten. Zo is scholing bij reïntegratie bedoeld om de kans op werk te vergroten, terwijl scholing bij educatie beoogt bij te dragen aan iemands geestelijke bagage. Het is niet gemakkelijk om daar een integrale nota over te maken. Het vergt tijd om te komen tot een elkaar versterkend en niet langer verkokerd beleid. In Haarlem lijkt die tijd er te zijn en het doel zou moeten zijn om zo'n beleid op 1 januari 2010 effectief te hebben. De hoofdmoot van het beleid wordt gevormd door het reïntegratieveld en de hoofdpunten op dat gebied zullen in het eerste kwartaal worden ontwikkeld. Een groepje uit deze commissie zal daar ook bij betrokken zijn.

Wethouder **Van der Molen** vermoedt dat de commissie ook zelf over dit thema wil nadenken zonder al te veel sturing vanuit het college.

De heer **De Ridder** kan zich voorstellen dat de organisatie bij dit onderwerp op bepaalde meningsverschillen stuit en die dan aan de commissie ter discussie voorlegt.

Wethouder **Van der Molen** zegt daarbij sterke aarzelingen te hebben.

De verantwoordelijk ambtenaar suggereert om niet te spreken over meningsverschillen, maar over keuzemogelijkheden.

Wethouder **Van der Molen** zegt dat de commissie er nogal eens op aandringt dat het college een keuze maakt.

De heer **Vreugdenhil** zegt dat het college wel een voorkeur kan uitspreken, maar tegelijkertijd voldoende mogelijkheden om te kiezen kan openlaten voor de commissie.

De **voorzitter** stelt vast dat over dit onderwerp voldoende gedachten zijn uitgewisseld.

7. Rondvraag

De heer **Trompetter** vraagt actuele informatie over het project waarin Haarlem, Leiden en Ede samen werken aan een samenhangende dienstverlening aan de cliënt.

De verantwoordelijk ambtenaar antwoordt dat het gaat om het project KEI-goed, waarin gewerkt wordt aan Klantgerichte, Effectieve en Integrale dienstverlening. In het project wordt geprobeerd de klantvraag centraal te stellen en uitkeringsgerechtigden Wwb en andere afnemers van gemeentelijke dienstverlening (zoals inburgeringsplichtigen, niet-uitkeringsgerechtigden, Wmo-cliënten) efficiënter en effectiever te ondersteunen bij het vinden van werk, hun competenties en vaardigheden te versterken en hun sociale participatie te verhogen. Doordat Ede, Haarlem en Leiden ieder een van de domeinen werk, inkomen en zorg voor hun rekening nemen, ontstaat er binnen het project een in de praktijk beproefde blauwdruk voor klantprofielen en samenhangende dienstverlening. Leiden heeft het reïntegratietraject en Ede de Wmo als aandachtspunt. In Haarlem gaat het om de Minimaregeling en is het de bedoeling om online antwoord te kunnen geven op vragen van cliënten. Het idee is dat de cliënt zelf informatie kan invoeren die aan de hand van zijn burgerservicenummer wordt getoetst. Hij krijgt dan direct zien waar hij aan toe is, hetgeen een hele verbetering kan zijn in vergelijking met de huidige doorlooptijd. Het idee is als concept uitgewerkt en er zijn offertes gevraagd aan ICT-bedrijven die het concept concreet moeten maken.

Wethouder **Van der Molen** vult aan dat de cliënt met behulp van zijn HaarlemPas en zijn burgerservicenummer zijn rechten kan berekenen, hetgeen een enorme vereenvoudiging betekent van het aanvragen van bijzondere bijstand.

De heer **Trompetter** meent dat er ook wordt gewerkt aan de verbetering van het communicatieproces tussen de klantmanager en de cliënt. Zijn daar ook ontwikkelingen te melden?

De verantwoordelijk ambtenaar antwoordt dat er een klanttevredenheidsonderzoek plaatsvindt. Er is een systematiek ontwikkeld door de Hogeschool Leiden die nu wordt gebruikt in Haarlem, Ede en Leiden voor kwalitatieve interviews. Deze week en volgende week worden mensen in de publiekshallen ondervraagd. Dat is een soort nulmeting. Vervolgens wordt in 2009 het nieuwe werkproces geïntroduceerd en daarna wordt het onderzoek herhaald. Dan kan het effect van de veranderingen worden gemeten.

8. Agenda komende commissievergadering(en)

De **voorzitter** vraagt welke punten de leden in de komende vergaderingen willen bespreken.

De reïntegratieverordening Wwb zal dan in elk geval op de agenda staan.

Mevrouw **Van Zetten** vraagt om het - ter kennisname met de agenda meegezonden - stuk over het innovatietraject Persoonlijk Inburgeringsbudget (PIB) op de agenda te zetten, vanwege de samenhang met participatie en reïntegratie.

De **commissie** stemt hiermee in.

9. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.10 uur.